

Obnova Panské cesty

V minulém měsíci jsme započali s obnovou tzv. Panské cesty sloužící pro pěší procházky. Jedná se o starou a mnoho let nepoužívanou cestu vedoucí kolem bývalého smetiště a prozatím končící v Zašové na pasekách u č. p. 223. Většinu cesty lemuje alej ovocných stromů a jiných dřevin vysazených asi před 14 lety. Tam, kde stromy chyběly, jsme nyní dosadili 20 ks nových ovocných dřevin. V několika úsecích je chodník hodně bažinatý, a proto

v těchto místech děláme „plovoucí můstky“, přes které lze projít suchou nohou. V jednom místě, kudy se přechází přes potůček, bude prozatím brod a uvidíme do budoucna, zda vybudujeme nějaký dřevěný můstek, popřípadě vymyslíme jiné schůdnější řešení. Více než dvě třeti-

ny vedou ve stínu pod korunami stromů s pěknými výhledy do krajiny. Je to opravdu hezká procházka, kterou si můžete v podzimních měsících zpříjemnit nějakou tou hruškou či jablkem a na jaře užít podívanou na kvetoucí ovocné stromy.

Téměř celá cesta je lemována soukromými pozemky, a proto vás prosíme, abyste si vycházku nezkracovali a respektovali vlastnické vztahy. Předem však také upozorníme, že cesta bude opravdu přírodním chodníkem, nevhodným například pro kočárky, a prozatím nebude vhodný ani pro jízdu na kole. Jelikož je zároveň mnoho jiné práce, nejsme ještě schopni sdělit přesný termín, ale jakmile bude chodník dokončen a plně zprůchodněn, budeme vás neprodleně informovat. V. Těhan

SLOVO ÚVODEM

Za pět minut dvanáct zůstaly stát ručičky na hodinách v naší venkovní pergole. Vyměnil jsem baterii, ale strojek ani tik, ani tak. Podobně jako poslední dvanáctina z hodiny na hodinách porouchaných, zbývá nám do konce tohoto opravdu neobvyklého, epidemií ochromovaného roku jeho poslední, dvanáctý měsíc. Kdo ví, co nás v něm ještě čeká? Kdoví, jestli se zase nezastaví běh našeho normálního života? Jaké budou letos asi Vánoce? Budeme moct aspoň na půlnoční, na návštěvu k rodinám? Podobné otázky si asi klademe. Letos jsme si užili už tolik „nezvyklostí“, že návrat do běžné, i když často trochu bláznivé, předvánoční reality by nám všem udělal velkou radost. Naše hodiny stojí, ale čas běží nerušeně dál a všude začíná pomalu a snad i poklidně převládat adventní atmosféra. Rozsvícení obecních vánočních stromků sice letos proběhne bez obvyklého doprovodného programu, o to více se však nabízí zklidnění a ticho, které, přes veškeré mediální protesty, k adventu patří především. Hodné děti Mikuláš určitě obdaruje i přes veškerá omezení (na nebeské bytosti se přece nevztahují) a stromeček si děti můžou přijít prohlédnout v kterýkoli, teď už tak brzký, večer. Naše hodiny ale opravovat nebudu. Za prvé by se mi to určitě nepovedlo, a za druhé ta velká ručička stojící jen pět minut před dvanáctou mi vždy, když na ni pohlédnu, připomíná, že už je nejvyšší čas. Na co? Teď asi na přání Vám všem, všem lidem dobré vůle. Přeji krásný advent, kouzelné Vánoce a šťastný a zdravý vstup do nového roku.

J. Kubrický

Pojďme spolu do Betléma...

Už v loňském roce jsme uvažovali o pořízení venkovního betlému. K realizaci jsme se však nakonec odhodlali až v roce letošním. Pan řezbář, Jan Brlica z Francovy Lhoty, v těchto dnech dokončuje tři základní postavy. Dřevěné sochy takřka životní velikosti postav Svatého Josefa, Panny Marie a Ježíška by nám měl dodat tak, abychom je krátce před vánočními svátky mohli nainstalovat na náves před kulturním domem. V dalších letech chceme betlém postupně rozšiřovat o další postavy. A tak jako hvězda nad Betlémem zvala všechny k účasti na radosti z narození Božího Syna, rádi bychom Vás i my pozvali k jesličkám, zazpívat si koledy a třeba si i na něčem dobrém pochutnat. V této chvíli ale nejsme schopni nic určitého slíbit. Proto prosíme, sledujte web, fb obce, výlepové plochy, a pokud by se něco konat mohlo, před Vánoci určitě dáme vědět.

J. Kubrický

Příjemné prožití vánočních svátků v kruhu blízkých a do nového roku zejména pevné zdraví přejí všem spoluobčanům
pracovníci Obce Zašová.

ZPRÁVY Z OBCE

Kácení vs. Protipovodňové opatření na Pohoří

Žijeme nejen v rychlé době, ale také především díky internetu a z něho vyrůstajících sociálních sítí v době rychlé komunikace. On-line je dnes možné poměrně jednoduše založit elektronickou petici, kterou, pokud má dostatečně přitažlivý název, podepíší stovky, ba i tisíce lidí ze všech koutů nejen naší vlasti, ale doslova z celé planety. Takovouto petici založil i jeden náš občan a (kromě jiných způsobů) usiluje takto o záchranu přírodní aleje v lokalitě Pohoří. Sama ochrana přírody je jistě chvalyhodná činnost, a klobouk dolů před každým, kdo se ve svém volném čase věnuje ochraně životního prostředí či jakékoli jiné společensky prospěšné činnosti. V tomto případě však není možné, jako ostatně i ve většině dalších obdobných případů, posuzovat kácení vzrostlých stromů pouze z jednostranného hlediska ochrany přírody a krajiny. I když jsme se jako vedení obce ke kritizovanému kácení už oficiálně vyjádřili a naše stanovisko je dostupné na stránkách obce, rád bych uvedl na pravou míru ještě některé skutečnosti.

Nad Pohoří se realizuje protipovodňové opatření, které bylo naplánováno v rámci zpracování pozemkových úprav (PÚ) v Zašově. Celou akci plně zajišťuje i hradí Státní pozemkový úřad, (SPÚ), nikoli obec. Na stavbu bylo vydáno platné stavební povolení se všemi potřebnými vyjádřeními příslušných úřadů. Oficiálně se proti této akci nepostavil ani místní spolek, který byl účastníkem řízení k povolení kácení. Protipovodňové opatření na Pohoří bylo, společně s dalšími, schváleno nejprve sborem zástupců vlastníků pozemků, následně, v roce 2013, zastupitelstvem obce. Projekt zpracovávala odborná firma, vybraná a dozorovaná SPÚ. Zástupci vedení obce se účastnili výrobních porad při přípravě projektu, a tak nebyl nejmenší důvod se domnívat, že by nebyl zpracován dostatečně erudovaně a zodpovědně. Přesto se samozřejmě dá každému projektu něco vytknout. Odpůrci této stavby však rozporují především dvě skutečnosti.

Za prvé kácení, které jako jediné v rámci schvalovacího procesu povoloval OÚ Zašová. Na to ale reagujeme takto: už při přípravě opatření v pozemkových úpravách se s kácením počítalo, a i v územním plánu je navržena podél cesty od vodojemu směrem na Zubří nová výsadba krajinné zeleně. Když jsem v roce v roce 2018 podepisoval souhlas s kácením stromů v rámci této stavby, ani ve snu mě nenapadlo, že bych mohl nepovolením kácení blokovat realizaci stavby, o kterou vedení obce usiluje téměř 10 let. Bohužel, jak to tak někdy bývá, vyskytlo se zde v rámci zjitřených debat kolem celé akce několik mylných či zkreslených informací vyplývajících z pokusů svalit vinu na něco nebo na někoho. Především mě mrzí, a bohužel jsem k tomu možná i sám nevědomky přispěl, že si údajně někteří občané mylně vyložili, že kácení mohl zabránit majitel sousedních pozemků pan Zdeněk Plandor. Tak tomu však v žádném případě není a nikdy nebylo. Pokud by SPÚ potřeboval využít pozemky pana Plandora pro tuto stavbu, oslovil by ho a za pozemky by mu nabídl jiné obecní pozemky. K tomu však nikdy nedošlo. Proto se musím zde panu Plandorovi za tuto dezinformaci omluvit, a naopak vyzvednout jeho ochotu a snahu vždy vyjít obci vstříc, ba co víc, často na svůj

úkor i ustoupit ve prospěch obecního zájmu, což se u mnoha našich občanů vidí jen velmi zřídka.

Za druhé je to způsob, jakým je protipovodňové opatření navrženo. Jeho podstata totiž spočívá v odvedení přívalových vod do Zašovského potoka. Nejsem v této oblasti odborník, ale na základě informací, které jsem získal od projektanta, a také několikahodinových jednání v rámci kontrolních dnů této akce jsem přesvědčený o tom, že navržené opatření je nejen dobré, ale z hlediska geografie okolních pozemků také nejvhodnější. Nepřísluší mi však obhajovat práci odborné projekční kanceláře, stejně jako si nemyslím, že existuje tolik odborníků na zadržování vody v krajině, kolik se jich objevilo v souvislosti s touto stavbou na sociálních sítích.

Momentálně je sice, zásahem České inspekce životního prostředí, kácení mimo les pozastaveno, ale SPÚ se proti tomuto rozhodnutí odvolal. SPÚ i vedení naší obce je přesvědčeno, že veškerá potřebná povolení ke stavbě byla vydána a pokácení cca 30 stromů mimo lesní porost nebude mít negativní dopad na krajinu. Není v zájmu ani SPÚ ani vedení obce realizovat stavbu, jejíž přínos by nebyl násobně větší, než újma způsobená životnímu prostředí, a tak tomu v tomto případě bezesporu je. Pokud však oprávněné orgány rozhodnou, že pravdou je opak, a platné stavební povolení bude zrušeno, nezbude, než toto rozhodnutí respektovat.

S úctou ke všemu krásnému

J. Kubrický

Vánoční výzdoba s příspěvkem od ČEZu

SKUPINA ČEZ

Letos jsme od Skupiny ČEZ obdrželi dotaci ve výši 20 000 Kč na program spojený se slavnostním rozsvícením vánočního stromu. Vzhledem k situaci jsme dotaci využili na částečnou úhradu sloupových ozdob. Díky Skupině ČEZ bude o letošních Vánocích svítit i ulička pod kostelem ve Veselém.

G. Kociánová

Změna provozní doby ve sběrném dvoře Zašová

Do 19. 12. 2020 je otevřeno v běžnou pracovní dobu.

Ve dnech od 21. 12. 2020 do 3. 1. 2021 včetně bude sběrný dvůr uzavřen z důvodu ŘD.

Od 4. 1. až do 31. 3. 2021 bude provoz omezen pouze na tyto dny:

Pondělí 8.00 – 16.00 hod.

Středa 8.00 – 15.00 hod.

Pátek 8.00 – 16.00 hod.

Sobota ZAVŘENO

Žádáme občany, aby dodržovali provozní dobu a neskládali odpad před bránu dvora.

Jak zaplatit poplatky za svoz odpadu a za psa v roce 2021

Z preventivních důvodů předcházení epidemiím se snažíme do budoucna omezovat na minimum platby v hotovosti či platební kartou přímo na pokladně obecního úřadu. Proto od roku 2021 budeme preferovat platby veškerých poplatků bezhotovostním převodem na bankovní účet obce. Na pokladně bude možné zaplatit pouze v úřední dny. Dovolujeme si proto občany požádat, aby věnovali pozornost následujícímu sdělení, a prosíme všechny, aby v maximální možné míře využili bezhotovostní platbu poplatků převodem na účet obce.

Děkujeme za pochopení.

Poplatek za svoz odpadu ve výši 500 Kč za osobu je splatný jednorázově, a to od 1. 1. 2021 až do 30. 06. 2021.

Zaplatit je možné:

- Bezhotovostně převodem na účet obce číslo 6842490277/0100 s uvedením variabilního symbolu 11340+č.p. pro občany bydlící v Zašové a 21340+č.p. pro občany bydlící ve Veselém. Do poznámky uveďte jméno a počet platících osob.
- Hotově nebo platební kartou na pokladně OÚ Zašová **pouze** v období od 1. dubna do 30. června 2021, v úřední hodiny. Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny správci poplatku oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.

Skutečnosti uvedené v odstavci výše oznámí poplatník (vlastník) správci poplatku (Obci Zašová) na e-mail odpady@zasova.cz. Zde je nutno zaslat rozpis platby a přiložit případné přílohy, které zakládají nárok na úlevu od poplatku, a to nejpozději ke dni platby.

Od poplatku se osvobozují:

- Třetí a další nezaopatřené dítě. Zákonní zástupci uhradí poplatky pouze za dvě nejstarší děti. Osvobození se týká studujících dětí max. do 26 let věku, od 18 let je pro osvobození nutné doložit potvrzení o studiu.
- Fyzické osoby umístěné do dětského domova pro děti do 18 let věku.

Sleva ve výši 250,- Kč se poskytne:

- Studentům bydlícím v místě studia max. do 26 let, od 15 let je pro slevu nutné doložit potvrzení o studiu a potvrzení o ubytování na kolejích, internátech, apod.
- Fyzickým osobám přihlášeným v obci bydlícím na Pasekách (dle přílohy dostupné na www.zasova.cz, obecně závazné vyhlášky) z důvodu nedostupnosti v zimních měsících.

Poplatek za psa je splatný jednorázově, a to od 1. 1. 2021 nejpozději do 30. 6. 2021.

Zaplatit je možné:

- Bezhotovostně převodem na účet obce číslo 6842490277/0100 s uvedením variabilního symbolu 11341+č.p. pro občany bydlící v Zašové a 21341+č.p. pro občany bydlící ve Veselém. Do poznámky se uvede jméno majitele psa a počet psů, za které je zaplacen.

- Hotově nebo platební kartou na pokladně OÚ Zašová, **pouze** v období od 1. dubna do 30. června 2021, v úřední hodiny.

Sazba poplatku za kalendářní rok činí:

- Za jednoho psa 200 Kč,
- za druhého a každého dalšího psa téhož držitele činí 300 Kč,
- za psa, jehož držitelem je osoba starší 65 let (nar. v roce 1955 a dříve), 100 Kč,
- za druhého a každého dalšího psa téhož držitele, kterým je osoba starší 65 let, 150 Kč.

Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby, osoba, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek pro zvířata nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.

Kulaté stoly

Někteří občané si stěžují na malou informovanost o chystaných projektech a mluví o pořádání tzv. "kulatých stolů". Snažíme se k větším projektům takové diskuse či představení projektu organizovat, ale samozřejmě to nelze dělat ke všem akcím. Proto bych chtěl požádat ty z občanů, kteří mají zájem nějakou akci diskutovat, či chtějí předat své připomínky a návrhy, aby se ozvali. Pokud bude zájemců větší počet, zorganizujeme setkání. Je třeba si nicméně uvědomit, že diskuse tohoto typu se mohou vést ve fázi chystání projektu, jakékoliv pozdější zásahy jsou velice problematické a mnohdy finančně náročné.

Způsobů jak zjistit, co chystáme, je více. Všechny akce se probírají v rámci rozpočtu na zastupitelstvu obce, ale je jasné, že ne všichni máte čas se účastnit. Další možností je podívat se na web obce, kde je vystaven rozpočet a kde najdete i akce, které se chystají a na něž jsou vyčleněny finanční prostředky. Nejjednodušší způsob, jak informace získat, je ze Zašovských novin, kde pro vaši informovanost zveřejňujeme tabulku o chystaných a probíhajících akcích.

V. Těhan

Veřejná prostranství jako naše zahrádky

Čas babího léta věnovaly pracovnice a pracovníci Technických služeb důkladné podzimní údržbě zeleně v obci. Přidaly se k nim i pracovnice z ička, které je zavřené. Nejdříve omladili

prostranství v Zašové a v době uzávěrky novin se přesunuli do Veselé. Tyto každodenní, v rytmu roku se střídající činnosti zůstávají často nepovšimnuty či bez odezvy, a proto mi dovoluť všem, kteří se o vzhled v naší obce starají, poděkovat.

Na druhou stranu je nutno taky ukázat to, jak někteří lidé mají opačné snahy. Co nejvíce toho v přírodě a na prostranstvích vyhodit a odhodit, nehledě na to, jak blízko či daleko je odpadkový koš. Bohužel jsou to víceméně stále ty samé skupinky mladých lidí, kdo se takto po večerech scházejí v okolí kulturního domu, večerky a školy. Nedělejme si iluze, že se to našich dětí netýká. Vedle rozbitých sklenic od tvrdého alkoholu pravidelně nacházíme plechovky od energetických nápojů i obaly od dětských „pitíček“.

J. Kubrický

Výpis usnesení ze 44. schůze Rady obce Zašová, konané dne 4. 11. 2020

- 2.1. Rada obce schválila rozpočtové opatření č. 10.
- 2.2. Rada obce schválila smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě NN č. 1295273061 s firmou ČEZ ESCO, a. s..
- 2.3. Rada obce schválila smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítě VN č. 1295272418 s firmou ČEZ ESCO, a. s.
- 3.1. Rada obce schválila Smlouvu o dílo s PhDr. Z. Fišerem.
- 3.4. Rada obce schválila žádost místní organizace Veterán enduro – motokros klub o povolení trénování a pořádání organizovaných tréninků v roce 2021.
- 4.1. Rada obce schválila uzavření Nájemní smlouvy mezi Obcí Zašová a společností Rubus Pharma s r.o., se sídlem Rožnov pod Radhoštěm, Partyzánská 1007. Předmětem smlouvy je pronájem nebytových prostor ve zdravotním středisku.
- 4.2. Rada obce schválila uzavření Smlouvy o budoucí smlouvě o připojení odběrného elektrického zařízení k DS mezi ČEZ Distribuce a.s. a Obcí Zašová. Předmětem smlouvy je zřízení odběrného místa na parc. č. 2004/43 v k. ú. Zašová.

- 4.3. Rada obce schválila uzavření Nájemní smlouvy mezi Obcí Zašová a společností EŠS ORGANIC PRODUCTS s. r. o., se sídlem 28. Října 770/6, Ostrava na pronájem nebytových prostor v objektu zdravotního střediska v Zašové.
- 4.5. Rada obce schválila uzavření Smlouvy o právu provést stavbu mezi Obcí Zašová a Janem Fridrichem, Zašová, Veselá č. p. 157 a Vladislavem Šuvadou, Zašová, Veselá č. p. 142. Předmětem smlouvy je stavba zpevněné plochy na parc. č. 897/2 v k. ú. Veselá u Valašského Meziříčí.
- 4.6. Rada obce schválila uzavření Smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene č. 8800099207/1_BVB_P mezi Obcí Zašová a GasNet s. r. o. Předmětem smlouvy je uložení plynárenského zařízení do pozemků parc. č. 897/2 a č. 126/2 v k. ú. Veselá u Valašského Meziříčí.
- 4.7. Rada obce schválila uzavření Smlouvy o připojení odběrného elektrického zařízení k distribuční soustavě na parc. č. 2004/158 v k. ú. Zašová mezi ČEZ Distribuce, a. s. a Obcí Zašová.
- 6.1. Rada obce Zašová schvaluje Investiční záměr s názvem „Bytový dům Veselá – sociální a dostupné byty“, jehož předmětem je pořízení smíšeného bytového domu v rámci programu Výstavba pro obce formou dotace.

Na vědomí:

- 3.2. Rada obce bere na vědomí výsledek ankety k průběhu Zašovské pouti a ztotožňuje se s návrhem kulturní komise.

Výpis usnesení z 13. zasedání Zastupitelstva obce Zašová, konaného dne 20. října 2020

- 13/1 Zastupitelstvo obce schválilo aktualizovaný Plán společných zařízení, zpracovaný v rámci Komplexní pozemkové úpravy v katastrálním území Veselá u Valašského Meziříčí.
- 13/2 Zastupitelstvo obce po dohodě s obcemi Střítež nad Bečvou, Velká Lhota a městem Valašské Meziříčí schválilo změnu hranice katastrálního území Veselá u Valašského Meziříčí, která je zároveň hranicí obce dle § 23 vyhl. č. 26/2007 Sb. v platném znění, kterou se provádí zákon 265/1992 Sb. o zápisech vlastnických a jiných práv k nemovitostem v platném znění.
- 13/3 Zastupitelstvo obce Zašová schválilo „Program kofinancování sociálních a souvisejících služeb v Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko pro rok 2021“ dle předloženého návrhu.
Zastupitelstvo obce Zašová schválilo příspěvek na kofinancování sociálních a souvisejících služeb v Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko do rozpočtu Dobrovolného svazku obcí Mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko na rok 2021 ve výši 304 300 Kč (tj. 100 Kč na 1 obyvatele – 3 043 obyvatel dle ČSÚ ke dni 31. 12. 2019).
- 13/4 Zastupitelstvo obce schválilo zápis do kroniky obce Zašová za rok 2019.
- 13/5 Zastupitelstvo obce schválilo Program rozvoje obce na období 2021–2025.

*za Zastupitelstvo a Radu obce Zašová Bc. J. Kubrický, starosta obce
V. Těhan, místostarosta*

KULTURA

Pod pokličku kultury...

Poučeny z minulého vydání, kde jsme toho optimisticky naslibovaly, budeme v tomto příspěvku spíše opatrné, předestřeme přání, která, co se kulturního života týká máme, a poprosíme vás, ať sledujete vývěsky a obecní webové stránky či facebook, kde budeme o případných akcích informovat operativněji.

Program spojený s rozsvěcením vánočních stromků už zrušen byl a přistoupili jsme letos k hudebnímu doprovodu, který jste si díky rozhlasu mohli užít v teple svých domovů.

Vzhledem k nemožnosti nacvičit vánoční pásmo rušíme bohužel Vánoční koncert chrámového sboru i koncert Mezřičanu.

Jak píšeme na str. 1, moc rádi bychom využili nového betlému a založili tradici sousedského setkání mezi svátky či po Novém roce.

Pevně věříme, a hlavně doufáme, že během svátků by se situace mohla přesunout do pásma „2“, a tudíž bychom mohli uskutečnit koncert Moniky Absolonové. Rozdělení do sekci již máme vymyšleno. A pak už nezbyvá než doufat, abychom se minimálně v pásmu z tzv. „PES skóre“ udrželi už navždy a mohli nejen kulturně, ale i sportovně a jinak společensky žít. Ale hlavně rozumně a ve zdraví.

M. Janišová a E. Radílková

Nové termíny jednotlivých událostí

Frau Dietrich a Madame Piaf – předplatné	9. 12. v 19 hod. (příp. 21. 1.)
J. Paulová a P. Zedníček	25. 2. v 19 hod.
4 Tenoři	3. 2. v 19 hod.
Jiří Kolbaba – Bali	15. 3. v 18 hod.
Madame Rubinstein – předplatné	22. 4. v 19 hod.
Blues Session	29. 10. 2021
Vánoční koncert Mezřičan	prosinec 2021

PŘEHLED AKCÍ – LEDEN

2. 1.	Tříkrálová sbírka
3. 1.	Monika Absolonová – novoroční koncert
14. 1.	Novoroční hospodský kvíz
28. 1.	Hedvábná stezka – cestománie

Kino pro děti i pro dospělé – termíny upřesníme dle možností. Více info na webu a v lednových novinách.

Vánoční dárky ze Zašové

S ohledem na uzavření iCafé jsme rozšířili „prodejní síť“ míst, kde si můžete zakoupit fotografickou knihu o Zašové. Nově je ve veselské Hrušce, v obou zašovských prodejnách COOP, v Relaxačním centru Salza, na obecním úřadě a po otevření opět i v iCafé. Jsem ráda, že na knihu máme velmi pěkné ohlasy od lidí, kteří již v Zašové nežijí a alespoň takto se k nám mohou opět podívat. Takže je to takový malý tip na dárek, pokud někoho takového máte.

Pokud byste ale chtěli darovat spíše knihu historickou, která do Vánoc bohužel nebude v prodeji, můžete darovat pěknou poukázku – tu vám připravíme v iCafé a v lednu si ji obdarovaný může vyzvednout.

Stejně tak můžeme dárkově upravit i vstupenky na připravované kulturní akce, stačí, když při nákupu vstupenek řeknete, že je chcete jako dárek.

M. Janišová

Vánoční koncert?

Tak mi zavolala Marcela Janišová, co je na obci „přes kulturu“, jak to letos vypadá s Vánočním koncertem, a jestli bych k tomu něco do novin nenapsal.

Takže s devadesátiprocentní pravděpodobností letos Vánoční koncert nebude. Snad mi prominete, že to aktuální rozhodnutí není stoprocentní, ale taková je doba. Jednak nevíme, jaká bude epidemiologická situace, ale zcela určitě budou pěvecké produkce a koncerty mezi posledními, u kterých budou omezení zrušena. Dále jsme celý podzim nemohli mít zkoušky, a tak je téměř nemožné se teď na koncert připravit. Do třetice je také problém v tom, že jsme plánovali koncert s Ivou Bittovou a je pro nás obtížné v této nejistotě koncert zprodukovat a zpropagovat.

Tento koncert měl být výjimečný. Nejen onou plánovanou spoluprací s paní Bittovou, ale především vzpomínkou na mého tatínka, který právě před dvaceti lety zemřel a který byl po léta zašovským varhaníkem a dirigentem sboru.

Stávající situace i mne nutí k zamyšlení, zda nám ten koronavirus zničil Vánoce. Nezničil! Ba naopak! Dává nám intimnější možnosti jak Vánoce slavit a jak děkovat za Boží narození. I bez veřejného koncertu můžeme také věnovat vzpomínku mému tatínkovi.

Tam, kde koronavirus bere příležitost prožívat věci společně a veřejně, tam nám dává více příležitostí ptát se sami sebe. Zkusme to.

P. Borovička

Z NAŠICH ŠKOL

Chtěl bych navázat na svého předchůdce

První tři měsíce školního roku za námi. Tři měsíce, které byly zvláštní tím, že sotva se žáci ve škole ohřáli a rozkoukali, odebrali se domů za počítače a notebooky, aby většinu učiva zvládali se vzdálenou asistencí učitelů a blízkou pomocí rodičů. V takových podmínkách převzal žezlo ředitelování na zašovské škole pan Tomáš Brňovják.

Sešli jsme se v ředitelně základní školy druhý den po návratu prvních a druhých ročníků zpět do školy, abych mu položila pár otázek. Nepřirozené ticho, které bylo rozehnáno jen na chvíli o přestávce několika dětskými hlasy, nám nakonec dalo prostor na docela dlouhý rozhovor. Protože se s Tomášem známe, zřejmě jako většina Zašovanů, domluvili jsme se na zachování tykání, i když se jedná o formální rozhovor.

Tome, jaké to je, vrátit se na školu, kterou jsi před lety opustil jako žák?

Pocit je to velmi příjemný. Když jsem po těch letech vstoupil do budovy, tak se mi vybavily vzpomínky z doby, kdy jsem tu chodil s aktovkou. Mé vzpomínky na školu jsou pouze pozitivní.

To zní, jako bys byl vzorný žák, nebo se pletu?

To by ses musela zeptat učitelů a učitelek, kteří mě učili, ale myslím si, že jsem býval spíše vzorným žákem. Nějaká ta poznámka ovšem v žákovské taky byla. Třeba hned po týdnu v první třídě jsem přišel domů s informací: „Nemůže si zapamatovat, že má po zvonění sedět na svém místě.“

Ted' mě napadá, možná některým svým bývalým učitelům šéfuješ? Jaký je to pocit?

Nevím, jestli to mohu přiznat, ale ano, jsou zde učitelé, kteří učili ještě i mě. Mám pocit, že je to celkem v pohodě, nemám s tím problém a doufám, že ani oni nemají problém s tím, že jsem teď jejich nadřízený.

Ačkoliv pocházíš ze Zašové a celý život tu žiješ, mohl bys našim čtenářům přiblížit svou pedagogickou praxi?

Hned po studiu jsem nastoupil na Základní školu Šafaříkova ve Valašském Meziříčí. Jako učitel tělocviku, informatiky a dílen jsem zde působil 16 let. Pod vedením ředitelů Jiřího Hrušky a především Milana Hendrycha (rovněž ze Zašové) jsem měl možnost se v určitých věcech inspirovat a některé z nich bych chtěl postupně zavést i v naší základní škole. Pedagogická praxe se mi jistě hodí i v pozici fotbalového trenéra, kdy v místním klubu již několik let působím jako trenér mládeže.

S jakou představou ses přihlásil do výběrového řízení a co sis vytyčil jako první cíle v pozici ředitele?

Především bych chtěl navázat na velmi kvalitní práci mého předchůdce, pana Krčmáře, za jehož ředitelování, mimo jiné, prošla budova školy výraznou modernizací. Přišel jsem ve chvíli, kdy se dokončovaly nové učebny s bezbariérovým přístupem.

Můj začátek v základní škole v Zašové, stejně jako jiné oblasti života, ovlivnila druhá vlna onemocnění Covid-19 a po velmi krátké době bylo potřeba zajistit vzdálenou výuku. Stejně jako spousta jiných škol i my jsme zvolili platformu MS Teams. V digitalizaci chci pokračovat i nadále a v brzké době mám v plánu zavedení evidenčního školního systému Bakalář. Z něj bychom nejdříve začali využívat elektronickou žákovskou knížku, později třídní knihu atd. Vše bude muset být chvíli dvojmo i s papírovou verzí, ať se vychytají případné nedostatky.

Musím říct, že mě po nástupu velmi příjemně překvapila celková atmosféra školy. Na učitelích je hodně vidět, jak moc je učení baví a že pro spoustu z nich je jejich práce opravdu „posláním“.

A největší výzva?

Bude to znít jako fráze, ale největší výzvou pro mě bude, aby děti rády chodily do školy (teda v této době aby do školy vůbec chodily). Aby měli učitelé pro svou práci vytvořeny co nejlepší podmínky, probíhalo zde kvalitní vzdělávání, a aby tedy se školou byli spokojeni děti a rodiče.

Na začátku jsi řekl, že spousta investic proběhla v předchozích letech, ale určitě v nich budete pokračovat, nebo se pletu?

Určitě. Musíme. Momentálně čekáme na možnost dotace, kterou bychom mohli využít na výměnu střechy nad sportovní halou. Hala už má dvacet let a bohužel do ní na několika místech zatéká. V kuchyni je potřeba nová vzduchotechnika. Je potřeba dokončit rekonstrukci zbývajících sociálních zařízení. Učitelská sborovna je také na pořadu dne.

Je něco, co se nedaří nebo kde narázíš na těžce překonatelné překážky?

Co mě, a nejen mě, dost trápí, jsou večerní „mejdany“ mládeže v okolí školy. Každé ráno je u pomníku Komenského oprav-

Zašovské blbiny

"Distanční výuka" *Kreslí a píše Korzár*

du velký nepořádek. To samé za školou na multifunkčním hřišti a v parku. Co mě mrzí zvláště, že tento binec zřejmě dělají i někteří naši současní žáci nebo nedávní absolventi. Energii, kterou věnujeme do každodenního úklidu po nich, bychom rádi věnovali něčemu jinému.

Když jsi vzpomněl pana Komenského, do jaké míry jsou jeho principy, třeba „škola hrou“, aktuální a na naší škole aplikované?

Myšlenka školy hrou je opravdu skvělá, ovšem její realizace v kolektivu, zejména pak na druhém stupni je již velmi obtížná. Je náročné děti ukočírovat, ale učitelé se ve větší či menší míře o tyto principy snaží.

Nedá mi to nepoložit poslední otázku z aktuální oblasti. Bude současná generace žáků poznamenána výukou z domova? Nebudou mít později handicap? Nebude to ztracená generace?

Já bych to neviděl rozhodně tak černě. Ztracená generace to určitě nebude. Ani si nemyslím, že by žáci měli mít později nějaký opravdu výrazný handicap. Distanční výuka není samozřejmě ideální ani pro žáky (a jejich rodiče), ani pro učitele. Jistě jsou rozdíly ve vzdálené výuce na jednotlivých školách. Za naši školu si dovoluji tvrdit, že tato forma probíhá na velmi dobré úrovni, za což patří pochvala jak učitelům, tak i žákům a jejich rodičům, kteří k tomu v naprosté většině přistoupili velice zodpovědně.

A kdybys mohl rodičům žáků učících se doma něco vzkázat?

Chtěl bych žáky i rodiče velmi pochválit za jejich přístup a snahu. A konkrétně rodiče za to, že se snaží dětem vytvářet doma co nejlepší podmínky pro distanční výuku. Věřím ale, že se všichni již brzy uvidíme ve škole. To bude jistě pro všechny ta nejlepší zpráva.

Děkuji Tomáši moc za rozhovor a přeji škole, ať už ji co nejdříve zaplní obvyklý ruch a štěbetání dětí.

M. Janišová

Distanční výuka na naší škole

Už podruhé v rozmezí několika málo měsíců jsme kvůli pandemii museli zavřít školu. Opět jsme se ocitli v situaci, která není jednoduchá ani pro učitele, ani pro rodiče a už vůbec ne pro děti. Vlivem okolností jsme od 14. října chtěli přesunuli komunikaci tváří v tvář do on-line prostoru. Oproti jaru jsme se postupně naučili používat platformu MS Teams a probíhá více on-line hodin. Stále se však učíme nové věci a snažíme se překonávat nejrůznější problémy a nedorozumění. Společně se to dá zvládnout. Pamatujme, že jako každý den slunce vychází a zapadá, tak i tato velice nepříjemná situace jednou skončí. Děkuji všem učitelům, kteří se snaží hledat cesty a vyučovat co nejefektivněji, žákům, kteří k výuce přistupují poctivě a s vědomím, že se neučí pro školu, ale pro život, a v neposlední řadě i rodičům, kteří své děti podporují, vytvářejí jim bezpečné zázemí, ale neřeší za ně úkoly a neumetají cestičky.

Nakonec na odlehčení několik perliček z on-line výuky:

- On-line vyučování občas připomíná spiritistickou seanci. Učitelka: „Míšo, jsi tu s námi? Jestli mě slyšíš, tak se ozvi!“
- „Paní učitelko, neslyšel jsem, byl tu totiž pošťák a přinesl mi balíček.“
- „Paní učitelko, můžu jít na záchod?“ (žáci 7. ročníku pravidelně při on-line hodině dějepisu)
- Žák 1: „Paní učitelko, omlouvám se, ale musím jet k babičce.“

Žák 2: „To je zajímavé, že vždycky v hodině jedete k babičce.“
Učitelka: „Dobře, pošlu rodičům do e-mailu, co si všechno doděláš.“ Žák 1: „Hmm, tak já pojedou, až skončí hodina.“

- „Omlouvám se, paní učitelko, já jsem si zapomněl pracovní sešit.“ Na otázku, kde si ho zapomněl, když je doma, už neodpověděl.
- „Pane učiteli, já vám nemůžu odpovědět, protože mi nefunguje mikrofon.“ (přitom mluví)
- „Paní asistentko, moji rodiče se na mě domluvili a už to s těmi úkoly fakt přeháním.“
- „Dobrý den pane učiteli, mohl bych vám prosím odeslat domácí úkol až zítra? Dneska jsme u tety, já tu nemám počítač, tatka s mamkou pili a my tu budeme muset přespat.“
- „Paní učitelko, já se omlouvám, že jdu pozdě do hodiny, já jsem musel topit, protože tatka není doma.“ (přišel o 1/2 hodiny později)
- Žák: „Jéžiš, to je pomalé...“ Učitelka: „Víš, že máš zapnutý mikrofon a slyšíme tě?“ Žák: „Ano, vím...“ Učitelka: „Zdá se ti, že jsem pomalá?“ Žák: „Ne, vy jste seklá.“ (šlo o pomalý internet, což mi hned nedošlo)

K. Martinková

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Stříhání psích mazlíčků – Gabriela Horáková, tel.: 732 737 890.

Nabízím různá dámská jízdní kola, možno vyzkoušet. Ceny: 500 – 600 Kč. Jaroslav Matějka Zašová 269, tel.: 737 443 075 nebo 571 634 939.

VÁNOČNÍ PRODEJ RYB

Dovolujeme si Vás všechny pozvat na vánoční prodej ryb na rybnících ve Veselé, který bude probíhat ve dnech:

21.-22. 12. 2020 9⁰⁰-16⁰⁰

případně do vyprodání zásob

Ceník ryb

Kapr K1	90 Kč/kg
Kapr výběr (nad 2,5 kg)	95 Kč/kg
Amur	110 Kč/kg
Štika	250 Kč/kg
Sumec	200 Kč/kg

Ryby bude možno nechat si na místě usmrtit, vykuchat.

Vezměte si s sebou dobrou náladu a bude-li Vám zima, svařáček, slivovice, čaj bude samozřejmě k dispozici.

Těšíme se na Vás, tým rybníky Veselé

Šťastné a veselé Vánoce!

ZPRÁVY Z FARY

Bude tradiční Tříkrálová sbírka?

Nejspíš ano. Nemáme sice zatím žádné bližší informace od Charity, ale podle mne tomu nic nebrání. Když už od pondělí 23. 11. může být na venkovní akci společně 6 lidí, proč by to nešlo po Novém roce? A když se podíváme na COVID PORTÁL, tak ten s koledováním počítá, jen doporučuje dodržovat hygienická opatření a při žehnání domů je třeba nosit roušky.

Tedy v Zašově a Veselé, pokud to půjde, se bude koledovat už v sobotu 2. 1. 2021. Předem děkujeme za štědré dary, které jistě pomohou všem potřebným. Přeji Vám požehnaný Advent.

J. Polášek, duchovní správce farnosti Zašová a Veselá.

Tříkrálová sbírka 2021 bude, ale jinak!

Štěstí, zdraví, dlouhá léta, a především požehnání do roku 2021 chtějí koledníci přinést do vašich domovů i navzdory koronavirovým opatřením. Nemusíte se bát – zdraví našich příznivců i koledníků je pro Charitu na prvním místě, a tak se tři králové pilně připravují na možnou koledu s rouškami i koledu virtuální.

Jedno je jisté – Tříkrálová sbírka bude, koleda se uskuteční. Jen se ještě neví, v jaké podobě.

I tři králové totiž musí počítat s možností, že epidemiologická situace neumožní setkání koledníků s dárce tváří v tvář. V současné době hledáme optimální podobu sbírky.

Ve hře jsou tři scénáře. Ten optimistický počítá s uvolněním všech restrikcí a klasickou tříkrálovou koledou. Realističtěji se však v současné chvíli jeví koleda s omezeními, při níž budou dodržena všechna nařízení.

Charity na všech úrovních jsou v kontaktu s příslušnými hygienickými stanicemi, aby byly stoprocentně připravené nerisikovat zdraví svých přispěvatelů, dobrovolníků a zaměstnanců, kteří se do sbírky také zapojují. Ti za sebou budou mít náročné měsíce, a i nadále bude jejich pomoc nepostradatelná. Bohužel však musíme brát v potaz také hrozící nepříznivou situaci:

„Jen velmi neradi bychom koledovali pouze virtuálně, protože osobní setkávání je jedním z pilířů sbírky. Přesto se i na tuto variantu pilně chystáme,“ říká hlavní koordinátorka Gabriela Víšová z Charity ČR. Sběrka se podle ní intenzivně připravuje na vpád do virtuálního prostoru a své věrné příznivce se pokusí

oslovit on-line. Nechce přitom připravit dárce o zážitek z koledy ani požehnání, které koledníci do domů přinášejí. „Snažíme se využít všechny možnosti, které nám on-line prostor nabízí,“ dodává Gabriela Víšová.

Všechny přípravy a varianty koledy však mají jedno společné – ani tentokrát se neobejdou bez dobrovolníků a štědrosti dárců. Cíl sbírky i motto sbírky totiž zůstávají stejné – hlavní je pomoc lidem v nouzi a pomáhá každá koruna. Pracovníci Charity mají s dodržováním přísných hygienických pravidel zkušenosti ze sociálních i zdravotních služeb, a proto věří, že se jim povede je dodržet i při koledování. „Úplný zákaz koledování by nás velmi mrzel,“ zní z Charit. Vás však mrzet nemusí. Radostnou zvěst rozneseou Tři králové po České republice děj se co děj!

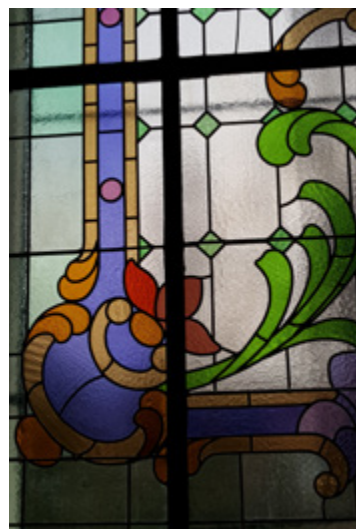
Informace o konkrétní podobě Tříkrálové sbírky přineseme v dalším čísle a získat je můžete také na webových stránkách Charity Valašské Meziříčí.

Za Charitu Valašské Meziříčí M. Došková

Opravy vitráží v kostele pokračují

Opravou dvou nejvýznamnějších vitráží v kněžišti v r. 2019 začala oprava všech oken v kostele v Zašově. Je jich celkem 10, mají už přes 100 let a jsou v dosti špatném stavu.

Začátkem letošního roku jsme nechali opravit další vitráž na oratoři v presbytáři. Výborná restaurátorka Monika Zborníková-Vintrová z Písku se nabídla, že opraví ještě letos i další vitráž – tentokrát u křtitelny.

A opravdu, v létě, kdy byla „covidová“ přestávka, přijela se svým týmem a další okno (v pořadí čtvrté) bylo přemístěno do restaurátorské dílny. Na místo skel byly dočasně umístěny umělohmotné desky.

Dílo bylo brzy hotovo, takže už ve čtvrtek 12. 11. byla vitráž instalována. Dělníkům šla práce rychle od ruky, a to i přesto, že celou dobu nešel proud – jsou na to prý zvyklí. Cena opravy činí 199.822,- Kč.

Chtěl bych poděkovat paní restaurátorce za kvalitní práci a všem dárčům za příspěvky na opravu.

Nyní zbývá, aby firma Mézl-Janíček přemístila lešení k dalšímu oknu, abychom mohli s opravami oken pokračovat i v dalším roce 2021.

Přiznávám, že farnost je letošní druhou opravou vitráže dost vyčerpaná (tentokrát už bez příspěvku Obce Zašová) a stav ekonomiky není dobrý, mnohé rodiny jsou na tom finančně špatně, a kdo ví, jak bude v budoucnu.

Ale věřím, že v tak velké farnosti se vybere podobná částka (200 tis. Kč) i na další okno u bočního vchodu nebo u oltáře sv. Jana Nepomuckého a opravy oken budou pokračovat zdárně dál.

J. Polášek

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Společenská kronika našich občanů

V období od 15. října do 15. listopadu 2020 oslavili své narozeniny a jubilea (jubilanti 80, 85 a více)

Jurečka Rudolf	96 let
Měrková Miroslava	91 let
Jaroňová Hildegarda	89 let
Vašátová Růžena	86 let
Skýpala Antonín	85 let
Gajdová Jaroslava	80 let

Všem jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví, spokojenost a rodinnou pohodu.

13. listopadu zemřela **ve věku 88 let paní Marie Kozáková** (*28. 10. 1932).

G. Kociánová

VZPOMÍNKY

Ohlédnutí za zašovským muzikantem Miroslavem Borovičkou (28. 11. 1926 – 4. 12. 2000)

Varhany zašovského kostela se zapsaly také do paměti starší generace. V době, kdy na ně hrál hudebník a ředitel kůru Arnošt Borovička (1891–1950), musely se ještě šlapat měchy. To byla práce ministrantů. Měchy krásně funěly, ale muselo se dbát na to, aby píšťalám nedošel dech, to by hned začaly tóny královského nástroje kolísat.

V roce 1992 byly původní varhany v zašovském kostele nahrazeny novými, mají 1772 píšťal, 30 pedálových a 58 manuálových kláves a elektrické dmychadlo.

V roce 1950 se stal po smrti svého otce Arnošta Borovičky varhaníkem jeho syn Miroslav Borovička.

„Varhany jsou královský nástroj,“ řekl ještě za svého života varhaník. „Zejména v chrámovém prostředí s dobrou akustikou zní skladby Sebastiana Bacha, Césaire Francka a Ference Liszta neobyčejně vznešeně.“

Miroslav Borovička byl v té době už varhaníkem druhé generace. Vše vlastně díky náhodě. Jeho otec Arnošt Borovička pocházel z pekařské rodiny v Brankách, ale kvůli zranění se přestěhoval do Zašové, kde vedl obchod, vyučoval hudbě, skládal písničky, řídil kapelu, pěvecký sbor a také varhانیčil v místním kostele. K jeho skladbám patří například Valašská vánoční mše, kterou v zašovském kostele uvedl.

„Vystudoval jsem gymnázium a obchodní akademii,“ vzpomínal v roce 1996 Miroslav Borovička. „Pracoval jsem v kancelářích nejruznějších firem. Hru na hudební nástroje mne naučil otec, nejprve klavír, housle a varhany, pak jsem zvládl také harmoniku, klarinet, saxofon, kytaru a kontrabas. Jako muzikant jsem si v roce 1948 odkroutil základní vojenskou službu u posádkové hudby v Hranicích. Vojáci si na mne znovu vzpomněli v lednu 1953, a jako syn živnostníka, i když v té době už byl otec po smrti, jsem si musel mimořádně odkroutit dalších třináct měsíců u PTP. Po návratu jsem pracoval v nábytkářském družstvu. Tehdy si na mne vzpomněl pan Lidický, který v hudební škole ve Valašském Mezi-

říčí zřizoval harmonikové oddělení. Tam jsem působil 19 let, až do doby, kdy jsem i odtamtud musel kvůli náboženství odejít.

Varhانیčení jsem v zašovském kostele převzal po otci v patnáctém roce a už jsem u varhan zůstal. Vlastně jsme byli muzikantská rodina. Se čtyřmi syny jsme měli vlastní hudební skupinu. Přinášela mi ta práce potěšení, i když jsem musel mezi mladými skákat, jak oni pískali. Alespoň nezbýval čas myslet na to, kde mne s přibývajícím věkem píchá, kde bolí. Podobně jako otec Arnošt, také jsem složil Vánoční mši a uvedl ji v místním kostele. Kromě toho jsem napsal několik skladeb, ale většinou jsem dělal aranžmá pro různé kapely.“

Miroslav Borovička zemřel před dvaceti lety 4. prosince 2000 ve Valašském Meziříčí. Za svého života působil jako učitel hudby, regenschori a kapelník. Také jako aktivní hudebník a poradce řady kapel. Skládal, upravoval a instrumentoval skladby pro různé soubory. Vedl kapelu Spektrum složenou z vlastních synů. Pomohl založit a řídil Valašský Big Band. V Zašové byl nepostradatelným hudebníkem nejen v kapelách a v kostele, ale i v obřadních síních, v Osvětové besedě, ve Valašském krůžku i v okresním metodickém a poradenském sboru. Jeho náhlého úmrtí litovali nejen farníci, ale i kulturymilovní občané ze Zašové, Veselé a okolí.

sb

24. listopadu jsme vzpomněli 20 let od úmrtí mého manžela, tatínka a dědečka pana Josefa Žárského.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi. Manželka a dcery s rodinami.

1. prosince to bude 10 let, co jsi usnul naposled, vnoučata se pořád ptají, na dědečka vzpomínají.

Scházíš nám, ale v srdcích a vzpomínkách Jindřichu Havláte zůstáváš dál.

Dne 1. ledna vzpomeneme nedožítých 90 let naší maminky, babičky a prababičky, paní Jarmily Mičolové.

S láskou vzpomíná rodina Mičolova.

OKÉNKO DO HISTORIE

Staří kostelníci ve Veselé

Ferdinand Wimmer, řídící učitel na několika valašských školách v okolí Rožnova p. R. se ve výslužbě zabýval kronikářskou prací a mimo jiné pořídil kolem roku 1940 i kroniku novinových výstřížků o tehdejších dění. V jednom z nich je i záznam o uznání arcibiskupa Prečana veselskému kostelníkovi.

„Kostelníci jsou věrnými služebníky Božími. Mnozí konají kostelnickou službu až do konce svého života, i když by si pro své stáří věru zaslouhovali odpočinku. Ve Veselé u Val. Meziříčí měli za celou dobu od zřízení zděného kostela, t.j. od r. 1821, jen 3 kostelníky. Požehnaného stáří se dožil kostelník Michal Hřívá, který zemřel r. 1857 a dožil se 90 let a 9 měsíců. Ten ještě sloužil ve starém veselském dřevěném kostelíčku a za špatného počasí držel při mši svaté nad knězem deštník, aby jej chránil před deštěm. Starý dřívější dřevěný kostel ve Veselé byl tak sešlý, že do něho přšelo. Po Hřívovi se stal kostelníkem Josef Kovář, který se dožil rovněž vysokého stáří a sloužil až do své smrti r. 1901. Od toho roku byl kostelníkem Baltazar Švajda, který za své 40leté kostelnické služby u sv. Martina dostal r. 1941 pochvalný dekret od arcibiskupa dr. Leopolda Prečana.“

Nejstarší zprávy o Veselé pocházejí z r. 1376. Původní kostel zasvěcený sv. Martinovi stál údajně před rokem 1396 v místě zvaném Kostelisko. Nový veselský kostel nad vsí Veselou byl vystavěn roku 1586. Na jeho místě byl roku 1728 postaven nový dřevěný kostel s věží a sloužil téměř sto let, když bylo rozhodnuto „... již velmi sešlý starý dřevěný kostel rozebrat a vystavět na jeho místě nový zděný kostel.“ Ten byl renovován v letech 1820, 1869 a 1965. Veselský kostel sv. Martina je zapsán na Ústředním seznamu kulturních památek ČR. sb

SPOLKY

Hrátky se psy

Všude kolují cvičení na doma pro lidi, ale co cvičit se psem, když nefunguje cvičák? Kromě klasického výcviku a povelů si lze se psem hrát a cvičit zároveň. Dovolte mi, abych vám nabídl tři jednoduché cviky, kdy psovi zaměstnáte hlavu (což jej unaví víc než hodinová procházka). Není to klasické cvičení, ale formou hry psa posunete dál. Cviky jsem čerpala z knihy 101 psích triků. Lze cvičit jak se štěňaty, tak s dospělými psy. Cvičení zvládnou i děti.

Kuk

Vaší pozicí jsou rozkročené nohy, pamlskem nalákáte psa tak, aby hlavu měl mezi vašimi nohama. Chvilí (10 sekund) jej nechte pamlsek olizovat, okusovat a přidejte slovní pochvalu: „Hodný, udělal kuk!“ Je dobré do hlasu dát nadšení, jen pozor, ať se nelekne. Procvičujte několikrát denně, za týden by pes mohl porozumět a tak můžete pozici trochu pozměnit, že pamlskem nebudete psa navádět, ale budete stát ve stoji rozkročeném s rukama v bok, dáte povel kuk a pokud sám dá hlavu do pozice, tak jej pochválíte a odměníte.

Co dělat, když mám malého psa? Jednoduše místo stoje si kleknete anebo se budete muset více ohýbat. Co dělat, když se pes bojí? I to se může stát, přece jen je to pro psa podřízená pozice. Netlačte zvolte pro něj lákavější pamlsek, který běžně nemá. Pokud cvičíte na vodítku, nestahujte jej, dejte mu dostatek prostoru. Je tam důležitá důvěra.

Skoč mi přes koleno

Kleknete si na zem s nataženou pravou nohou, psa po levé straně. Nohu si zapřete o zeď. Psa nalákejte pamlskem přes nataženou nohu, když ji překročí, řekněte hop. Pokud se bude snažit nohu podlézt, dejte ji níž. Začínajte u kotníku a postupujte výše, což psa bude nutit k vyššímu skoku. Pokud dosáhnete s nataženou nohou bodu, kdy máte psa u těla, můžete přejít do kleku, kdy jedno koleno je vodorovně a druhé opřené o stěnu. Pokud se stane, že pes bude chtít koleno podlézt, navedte jej, aby dal přední tlapky na stehno. Chvilí jej nechte okusovat pamlsek, a ten potom posuňte dál, s nadšeným „hop“ ho přimějte ke skoku. Po dokončení můžete nohu odsunout do volného prostoru a rozmáchlým gestem rukou povzbudíte ke skoku a poté odměňte pamlskem.

U štěnat, kdy ještě nejsou plně vyvinuté klouby, se vyhýbejte skokům a zůstaňte zatím pouze u překročování natažené nohy. Tento cvik je na delší dobu, takže může trvat i dva týdny. Podstatné je vždy nepřetrénovat a skončit výcvik v tom nejlepším, takže zkusit třeba třikrát za sebou, ale několikrát za den.

Ve které ruce držím pamlsek?

Tento cvik je náročnější, vyžaduje větší soustředění. Psovi ukážete nesevřené pěsti, on je postupně očichá a označí, kde je pamlsek. Je lepší používat něco aromatictějšího než psí pamlsky, např. párek. Ze začátku nechejte pěsti lehce pootevřené (zda otočíte hřbetem nahoru nechám na vás). Ruce držte v úrovni hrudníku psa a povzbuzujte jej: „Která ruka, páreček, vezmi si ho.“ Pokud projeví zájem o správnou ruku, bude ji chvilí očichávat, olizovat, dávat tlapku, řekněte: „Hodný,“ otevřete dlaň a nechte psa pamlsek vzít. Pokud projeví zájem o špatnou

HYRA SPORT U Apolla 83 (za prádelnou Blankyt) Valašské Meziříčí
WWW.HYRA-SPORT.CZ, SERVIS@HYRA-SPORT.CZ
TEL.: 603 249 941, 775 729 359

SKI SERVIS • první profesionální automat MONTANA na Valašsku
PRODEJ A TESTCENTRUM • Prodej sjezdového a běžeckého vybavení • Testcentrum sjezdových lyží Augment a bežek YOKO

Přijď si pro bezúdržbové běžky Optigrip za 4990,- !

Nové!!

KADEŘNICTVÍ Zdenka Kubjátová

Služby až do domu Stříhání, barvení, melíry

Zašová 568
605 039 628

ruku, řekněte: „Jeje!“ Otevřete dlaň, aby viděl, že je prázdná a výcvik přerušte. Za chvíli můžete cvičení zopakovat. Zvýšit obtížnost můžete pevnějším sevřením ruky a dlaně vždy nechte otočené k zemi.

Až se správně naučí označovat ruce, můžete změnit označování tím, že správnou ruku označí tlapkou. Ruce dejte níž na zem, poté co označí nosem, dejte druhou ruku za záda a povzbuzujte, která ruka. Tím jej povzbudíte, aby se dotkl tlapkou, pozor pokud by pes začal ruku škrábat, dejte mu najevo, že to bolí: „Au, nech toho.“ Lze používat rukavice.

Pokud si nejste jistí, jestli pes jenom nehádá, dejte ruce psovi nad hlavu, ať si je očichá, poté mu dejte povel „čekej“ a spusťte ruce níž a zeptejte se, která ruka.

A protože se nám pomalu blíží konec roku a s tím spojené i ohňostroje, tak snad vám pomůže pár rad. Jsou psi, kteří zvládají sledovat ohňostroje a nebojí se, ale co ti druzí... Nejsou doporučovány tablety, kdy pes sice nereaguje tělesně (je v útlumu), ale vše vnímá a je to pro něj ještě horší. Na internetu jsem našla, že existuje úvaz, který psa zklidní – odzkoušeno nemám, ale recenze byly dobré. Já radím psa připravit. Na internetu najdete spoustu ohňostrojů, pouštějte mu to nejprve potichu, u toho si hrajte, cvičte, pokud vidíte, že pes nijak nereaguje, můžete začít s postupným zesilováním. Pokud budete trávit večer se psem doma, můžete zatáhnout žaluzie, ať se nebojí světel, ale na jeho strach nereagujte chlácholením, prostě dělejte, že se nic neděje.

Na závěr mi dovoluji popřát vám za celou ZKO Zašová hodně zdraví jak pro vás, tak pro vaše psí mazlíčky, pohodu, klid a přání, ať se příští rok můžeme víc potkávat na cvičáku.

I. Pobořilová

Krásné zprávy ze stáje Unity

V podzimní sezóně se dětem i poníkům velmi dařilo.

4. října se Kristinka Trčková stala vicešampionem Moravského Show Pony Šampionátu First Ridden 2020 s osmiletým valachem dánského chovu Lille Rosendals Magic. Kristýnka začala jezdit v prosinci 2019 jako absolutní začátečnick. Drobná šikovná holčička a silný temperamentní poník si titul vybojovali v poměrně silné konkurenci, kdy za umístění v každém kole získávají body, které se ve finálovém kole sčítají.

Další radost nám udělala Lenka Ondřejová na oblastním mistrovství v drezuře dětí na velkých koních krásným 3. místem na půjčeném vraném slovenském teplokrevníkovi French Von Deshaides majitelky Nikol Raidové. Na témže koni vybojovala 5. místo v Moravském skokovém šampionátu a postup do finále Kentaur Children Tour, kde s jednou chybou po dramatickém rozeskakování obsadila hezké 8. místo.

V celoročním bodování získal titul vicešampiona Driving plemenný hřebec Sunrise of Kado, a to při absolvování 3 z 5 bodovaných závodů se mnou jako kočí.

J. Ondřejová

VAŠE PŘÍSPĚVKY

Poděkování

Chtěla bych touto cestou poděkovat paní Janě Ondřejové, která má ve stáji Unity z. s. spoustu dětí, hlavně začátečnicků, jež učí, jak se starat o poníky a jezdit na nich. Účastní se s nimi závodů, kde děti s poníky získávají krásné hodnocení i přesto, že konkurence je mnohdy obrovská. Je to kus dobře vykonané práce, co děti všechno dovedou. Obdivuji, s jakým zapálením, trpělivostí a vždy s úsměvem na tváři to sama se svými dětmi zvládá. Je krásné pak vidět, jak mají děti z úspěchu obrovskou radost. Myslím si, že mohu ještě jednou za sebe i za ostatní rodiče dětí, které kroužek navštěvují, poděkovat za vše, co pro děti děláte a jak se jim věnujete. Jsem ráda, že máme možnost v krásné klášterní zahradě díky Vám i díky vedení obce možnost dětem plnit svůj sen.

A. Krůpová

Dětský domov Zašová vyhrál

O tom, že děti z Dětského domova v Zašové obsazují přední příčky ve sportovních či tanečních soutěžích, jsme vás již informovali nesčetněkrát. Jsem však velmi potěšen, že se nám podařilo vyhrát i v soutěži „Vyčisti les“. Naše děti již mají trénink, protože jsme se na jaře zapojili do výsadby stromků a v minulosti i akce „Uklidme Zašovou“. Děti nejsou ideální a ani svaté, to víme, ale všichni pracujeme na tom, abychom byli lepší.

Dne 20. září jsme se zúčastnili projektu Vyčisti les 2020. Děti a jejich vychovatelky pojal tento projekt jako příležitost k pozitivnějšímu zviditelnění celého Dětského domova. Děti byly rozděleny do 3 soutěžních týmů, kdy tým č. 1 měl na starost sběr komunálního odpadu, tým č. 2 se vrhl na sběr plastů a poslední tým č. 3 byl ten nejdůležitější a vylosoval si sběr papíru a skla. Děti, vybaveny pytlí a gumovými rukavicemi, za podpory vychovatelek mezi sebou soutěžily, kdo nejlépe a nejvíce vyčistí předem určenou oblast Zašové.

Ještě před vypuknutím této soutěže si vychovatelky s dětmi udělaly besedu o neefektivnějším třídění odpadu a vytipovali nejvíce znečištěná místa Zašové.

L. Krhut

Vyjádření k Pohoří

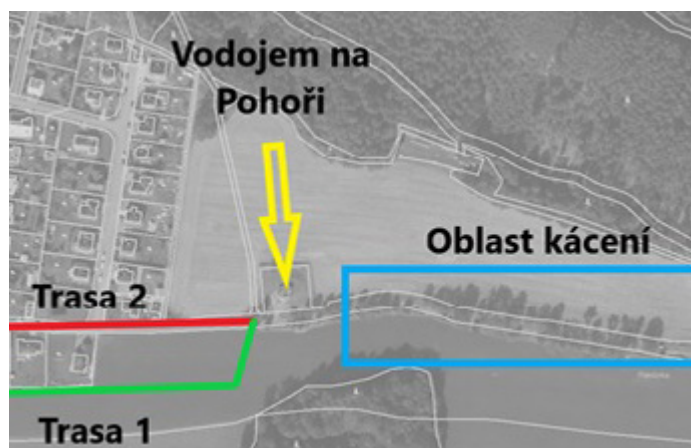
Vážení občané, jak asi všichni víte, na Pohoří si stavební firma v nedávné době převzala staveniště pro stavební akci „Protipovodňová a protierozní opatření v trati Pohoř v k. ú. Zašová“. Díky tomu, že byly některé stromy označeny písmenem „K“, jsem se jako majitel sousedních pozemků poprvé dozvěděl, že se zde mají kácet (vzrostlé) stromy včetně některých mnou vysázených. Nebyl jsem sám, kdo si všiml, a postupně se o toto začalo zajímat mnoho Zašovanů a na internetu se dokonce objevila petice za záchranu pohořské aleje. Tyto a další aktivity vyústily v návštěvu projektanta, investora a dalších osob, jako například několika specialistů na ochranu přírody.

V rámci těchto diskusí mi bylo opakovaně dáváno za vinu, že kdyby se stavěl příkop na mém pozemku podél cesty s alejí, nemusela se alej kácet. Protože však Státní pozemkový úřad nemůže dělat takovéto stavby na soukromém pozemku, musela by se v akci angažovat obec a navrhnout odkoupení nebo výměnu pozemků. Žádnou takovou konkrétní nabídku jsem však nikdy nedostal. Vedení obce Zašová se tak cíleně rozhodlo pro variantu s vykácením aleje.

Dále se v rámci provedených pozemkových úprav řešilo také odvodnění Pohoře. V této souvislosti jsem byl při diskusi se zastupcem Státního pozemkového úřadu dotázán pracovníkem obce, zda bych souhlasil s umístěním otevřeného odvodňovacího kanálu na svém pozemku (viz „trasa 1.“). S tímto otevřeným kanálem, vedoucím těsně kolem hranice stávajících stavebních pozemků, jsem nesouhlasil, jelikož by tímto byla rozdělena a znehodnocena má zemědělská půda. Zároveň jsem navrhl ve stejné trase kanál zatrubněný, načež jsem byl upozorněn, že na soukromém pozemku není možné, aby Státní pozemkový úřad prováděl takovou stavbu. Obec ale opět s žádným návrhem na výkup nebo směnu pozemků nepřišla a dále mě nekontaktovala. Následně ze schválených pozemkových úprav bylo zřejmé, že se obec Zašová rozhodla pro variantu „trasa 2.“ – kanál pod povrchem silnice. Z nákresu je ovšem zřejmé, že „trasa 1.“ i „trasa 2.“ jsou cca 150 m od prvních stromů označených ke kácení, viz „oblast kácení“, a tím pádem i kdybych povolil onen otevřený kanál, na kácení by to vůbec nic nezměnilo.

Bylo by tedy žádoucí, aby obecní úřad uvedl na pravou míru dezinformace, které se v obci šíří.

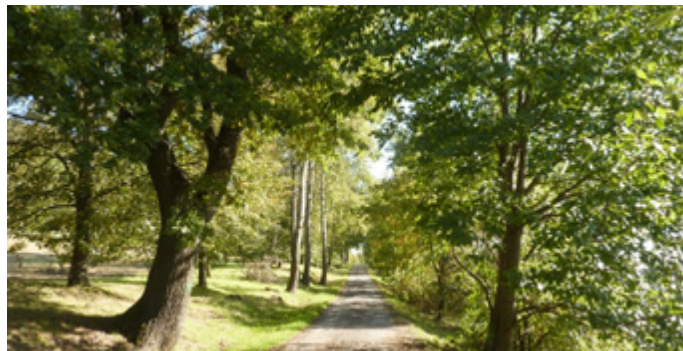
Děkuji, Z. Plandor st., Zašová

Pozn. redakce: Vyjádření a omluva pana starosty je v článku na str. 3.

Petice proti likvidaci přírodní aleje na Pohoří

Příslušné instituce a úřední osoby sice mají všechna potřebná povolení, náležitosti a všude to prý viselo, přesto občané nic nevěděli/neví. Zřejmě chyba systému – nedostatečná komunikace s občany o chystaném projektu.

Mimo bezprostřední hrozbu pokácení mnoha krásných stromů různých druhů, velikosti a věku byl i toto jeden z důvodů ke spuštění petice za záchranu aleje na Pohoří. Byla založena petice papírová i elektronická. Tištěnou petici doposud podpořilo přes 100 lidí a elektronickou již přes 5 000 lidí. Podpisy dále sbíráme. Všem za podporu velice děkujeme.

Česká inspekce ŽP kácení stopla kvůli nedostatkům v projektu

Kácení bylo pozastaveno 3. 11. díky návštěvě ochránců přírody a šetření České inspekce životního prostředí. Byly zjištěny nedostatky v projektové dokumentaci. Pro nás všechny, kdo máme rádi naši přírodu a tuto krásnou rozmanitou alej, tak doslova nastal jakýsi zázrak.

Řev motorových pil utichl. Větve stromů, našich němých věrných přátel, kteří zde tiše bdí v každém počasí, ochranu nám lidem, zvěři, ptactvu a dalším tvorům poskytují, halí se nyní do žlutohnědých šatů, aby je zanedlouho zase odložily a mohly se zvolna uložit k zimnímu spánku, přestaly bezmocně padat k zemi. Jaké blaho nastalo, jaká naděje svítla. Snad radostná zpráva pro řadu z nás.

Přítomní pánové, vedoucí ČSOP Val. Meziříčí Miroslav Dvorský se vsetínským přírodovědcem a lékařem Tomášem Husou, po základním obhlédnutí aleje vysvětlili panu starostovi a místostarostovi, že se skutečně jedná o významný a cenný přírodní krajinný prvek, který rozhodně stojí za to zachovat a neničit jej. Zvláště, pokud způsob odvádění vody z krajiny pomocí betonových žlabů a potrubí je již překonán, upouští se od něj a dokonce může přispět k přitížení níže položeným lokalitám samotné obce. Pan starosta s panem místostarostou sdělili, že se snažili stromy zachránit a je jim jich líto, ale nenašli způsob. Přítomen byl i vlastník sousedního pozemku, který by také rád alej ušetřil. V průběhu jednání bylo ze strany přírodovědců požádáno o návštěvu České inspekce životního prostředí, aby prověřila, zda je vše opravdu v pořádku, zda dokumentace obsahuje všechna povolení apod.

Zároveň bylo vedení obce požádáno, aby byla z její strany snaha projekt změnit v zájmu záchrany aleje.

Pracovníci inspekce, jež vážili cestu až z Brna, dorazili k nám do Zašové ve 13 hodin. Starosta přivezl tlustou složku projektové dokumentace.

Zanedlouho byly zjištěny a konstatovány nedostatky:

1) Projekt postrádá adekvátní náhradní výsadbu za pokácené stromy v aleji. (Přesněji – dokumenty rozhodnutí zmiňují irrelevantně sazenice borovic. Lesní výsadbu v lese však není možné chápat jako náhradu za pokácenou alej.)

2) Chybí posudek dopadu stavby na krajinný ráz. (Stavba je ve velké blízkosti CHKO Beskydy – necelý 1 km.)

Následně bylo potvrzeno zastavení prací na kácení a jelo se na obecní úřad, zda dokumenty případně nejsou tam. Dle zprostředkovaných informací měla být náhradní výsadba vysvětlena v projektu, avšak posudek na krajinný ráz projekt opravdu neobsahuje, respektive nebyl vypracován. Alej snad tedy není ještě ztracena, řešení, které je prezentováno jako definitivní, má jisté trhliny. Máme tak stále naději. *J. Bolek, Zašová*

Knihovny oznamují,

že v prosinci budou otevřeny v obvyklou dobu:

Zašová: každé pondělí a středu 13.30 – 18.00
Veselá: lichou středu 14.00 – 17.00

Reakce spolku Zachování rázu krajiny Zašová na Vyjádření obce

Na webu obce Zašová bylo uvedeno, že jsme se jako spolek nezajímali dříve o zmiňované kácení na Pohoří. Je potřeba k tomu říci, že jsme obdrželi teprve v létě 2018 „Oznámení o zahájení řízení ve věci kácení“. Začali jsme tedy na obecním úřadě zjišťovat, o co se vlastně jedná a jaký je důvod k takovému zásahu do krajiny. Bylo nám řečeno, že se jedná o Protipovodňová a protierozní opatření, která vzešla z komplexních pozemkových úprav a je to tedy věc pozemkového úřadu a OÚ s tím nemůže nic dělat!

Žádali jsme proto další informace po pozemkovém úřadu, ten nás však odmítl s tím, že je to „neověřitelné“. Následně se nám podařilo zjistit a kontaktovat projektanta těchto opatření, a ten nám sdělil, že vše bylo již dávno projednáno na výborech s vedením obce. Poté jsme navštívili OÚ znovu a bylo nám teprve umožněno nahlédnout do dokumentace projektu, kde nás v textové části zarazily určité uvedené skutečnosti, které ale rovněž nikoho nezajímaly. Všemi těmito výše popisovanými zjištěními jsme ztratili mnoho času a promeškali tak lhůtu pro přihlášení do řízení. V říjnu 2018 přišlo nové Oznámení o kácení dalších vzrostlých a zdravých stromů v projektu na Pohoří. Tady se náš spolek již v zákonné lhůtě přihlásil jako účastník řízení a čekali jsme jako obvykle až budeme přizváni k tzv. místnímu šetření, kde sdělíme své připomínky a námítky a vše bude zapsáno do protokolu spolu s vyjádřením ostatních stran. K ničemu takovému však nedošlo a místo toho jsme dostali přímo Rozhodnutí o kácení dřevin rostoucích mimo les z důvodu stavebních úprav „Odvodňovací prvky“.

Ano, jako spolek jsme se mohli odvolat ke Krajskému úřadu, a sice prostřednictvím OÚ v Zašové, právě toho, který již svým podpisem kácení povolil, a který odmítal jakoukoliv snahu o změnu citlivější k přírodě.

Na FB profilu našeho sdružení jsme dne 11. 10. 2018 ještě upozornili občany na připravovaný Kulatý stůl obce, kde by bylo vhodné, aby byli s tímto projektem podrobně seznámeni. Bohužel se tak nestalo ani tehdy, ani jindy dalšími informačními kanály, kterými OÚ disponuje (tištěné ZN, web obce, FB profil obce, úřední deska, kulatý stůl, zašovská kabelová televize).

Závěrem bychom chtěli dodat, že již po druhé volební období jsme nabízeli svou bezplatnou pomoc a práci v komisi životního prostředí (která je mimochodem v naší obci součástí stavební komise, což je jistě zvláštní, když je v ní zastoupeno asi 7 stavbařů a 1 rostlinolékař). Navrhovaná samostatná komise pro životní prostředí byla rovněž zamítnuta.

Mgr. E. Štorchová, E. Bolková

Dezinformace a COVID-19

Dezinformace jsou fenoménem s tradicí delší než 2000 let, v minulosti byly běžnou součástí válečných konfliktů, rozšiřování nepravdivých zpráv o nepříteli (či naopak vlastní armádě) tvořily součást vojenské taktiky. Řada nepravdivých zpráv přetrvala staletí – i dnes např. běžně věříme dezinformaci vytvořené původně Velkou Británií o tom, že Napoleon byl malé postavy. Dezinformace se v minulosti nevyhnuly ani komunistickému Československu, mnozí z pamětníků jistě vzpomenu na organizovanou dezinformační propagandu o mandelince bramborové (tzv. americkém broukovi), kterou nad naším územím rozprašovala letadla amerických imperialistů (případně jej roznášeli nepřátelští agenti v krabičkách) s cílem zničit naši úrodu.

Ke skutečně masovému rozšiřování dezinformací, hoaxů a konspirací však začalo docházet až s příchodem internetu a rozvojem sociálních sítí. Začaly vznikat nejrůznější dezinformační a konspirační weby, které si velmi rychle získaly své čtenáře. Ukazuje se, že vliv dezinformací na lidský život je významný i dnes, nyní především v souvislosti s pandemií COVID-19. Internetem (především pak sociálními sítěmi) kolují desítky dezinformací, konspirací a neověřených (a neověřitelných) informací, které se týkají vzniku onemocnění, jeho šíření, léčby a dalších aspektů, které jsou s pandemií koronaviru spojeny. Pojďme si jich pár připomenout:

V první vlně pandemie se objevilo velké množství zpráv, které tvrdily, že samotný virus ani nemoc ve skutečnosti neexistují a že jde o spiknutí elit, které měly dle zpráv vymýtit ekonomicky neaktivní část populace, případně zničit konkrétní skupinu podnikatelů (malých živnostníků) na úkor korporací.

Jiné teorie tvrdily, že šlo o selektivní biologickou zbraň namířenou na Čínu. Přestože odborníci jasně vysvětlují, že neexistují žádné důkazy o tom, že by šlo o biologickou zbraň, dezinformace si žily svým životem a vesele se dál šířily – třeba ústy politiků. Nebo na ní mají zásluhu farmaceutické lobby, které profitují ze zvýšeného zájmu o nákup léků a dalšího zdravotnického vybavení. Podle dalších zpráv koronavirus roznášejí poštovní zásilky z Číny, především pak z oblíbeného Aliexpressu. I toto není pravda, balíčky putující z Číny několik týdnů a virus nemá šanci cestu přežít, i kdyby se snad nějak hypoteticky do balíčku či na něj dostal.

V první vlně pandemie se rovněž vyrojilo velké množství zpráv o tom, jak se COVID-19 zbavit, jak jej léčit apod. Jedním ze zaručených receptů proti COVID-19 je podle dezinformací pravi-

delná konzumace horké vody. U Čechů je zvláště oblíbená dezinformace o tom, že koronavirus zabíjí pití alkoholu. V Iránu, kde je alkohol ilegální, zemřelo kvůli této dezinformaci přibližně 300 osob při otravě metanolem. Stejně tak nám zásadně nepomůže častá konzumace česneku, medu či cigaret.

Dezinformace však velmi často šíří také vrcholní politici, včetně prezidenta USA Donalda Trumpa. Ten navrhl aplikaci látek typu sava, a to vpichováním do žil. V podobném duchu pak Trump doporučoval pro boj s koronavirem chlorochin či jeho varianty, které se v minulosti využívaly jako antimalarikum. Mají však velmi silné vedlejší účinky – mohou způsobovat srdeční arytmii, pokles krevního tlaku, poškozují nervy a svaly atd. Navíc chlorochin je vysoce toxická látka.

V podzimní vlně pandemie se objevily v souvislosti s pandemií dezinformace jiného typu. Velmi razantně začaly být šířeny dezinformace, které přirovnávají koronavirus k běžné chřipce.

Velmi aktivně se začaly šířit dezinformace spojené s rouškami, do veřejné diskuse vstoupila iracionální spojení, že „rouška je jako drátěný plot proti komárům“, přestože důvod pro aktivní nošení roušek je zcela jiný – zpomalit šíření viru kapénkami a chránit tak ostatní obyvatele. Ze Slovenska k nám např. dorazil hoax, který obsahoval velké množství fotografií o vlivu nošení roušek na kůži člověka – fotografie však byly posbírány z různých internetových galerií a byly na nich zachyceny např. plané neštovice, atopické ekzémy apod.

Do veřejné diskuse postupně začalo vstupovat velké množství odborníků (lékařů s nejrůznější kvalifikací), ale také celebrity či bývalí politici, a došlo doslova k přehlcení mediálního prostoru velkým množstvím často velmi protichůdných informací, tvrzení a názorů, které ovlivnily celospolečenskou debatu. Odlišit fakta od nepodložených názorů se pak stalo značně problematické. Samostatnou část dezinformačního spektra pak tvořily informace spojené s testováním – objevily se nepravdivé zprávy z neověřených zdrojů o tom, že přestože osoba nebyla otestována, dostala zprávu o pozitivním výsledku testu. Výrazně se také začaly rozšiřovat konspirační zprávy o tom, že pacienti při testování dostávají do nosu implantován malý počítačový čip (nanočip). Přiložena byla fotografie nejmenší bible na světě (nahrané v počítačovém čipu).

Jak je zřejmé z výše uvedených příkladů, dezinformace mohou skutečně zásadním způsobem ovlivnit lidské životy a přimět nás k často iracionálním reakcím, které mohou ohrozit jak nás, tak i naše blízké. Proto je nesmírně důležité ověřovat si, zda informace, se kterými se běžně setkáváme např. v prostředí sociálních sítí (ale také prostřednictvím řetězových e-mailů), odpovídají realitě a jsou fakticky správné.

Ne vždy je dezinformace zcela nepravdivá, často obsahuje pravdivý základ, který je obalen nepravdivými, nepodloženými a zkreslenými informacemi (často velmi kontroverzními fotografiemi a dalším obrazovým materiálem, který vyvolává silnou emoční odezvu a podporuje šíření dezinformace v kyberprostoru). Zde je pak důležité oddělit, co je pravda a co je fabulace tvůrce dané zprávy. Zcela zásadní je také naučit se umět vyhledat původní zdroje informací (často bohužel cizojazyčné) a umět je kriticky posoudit. Rovněž je třeba dobře si rozmyslet, zda danou zprávu pošleme dál a budeme se tak na šíření dezinformace aktivně podílet.

Jak rozpoznat dezinformace a jak ověřovat

Jedním z nejdůležitějších znaků důvěryhodnosti je zdroj. Zpráva by podle novinářských zásad měla obsahovat 2–3 důvěryhodné zdroje. To znamená, že bychom měli být schopni tyto zdroje vyhledat a ověřit. Zároveň by měly být použité zdroje vyvážené, tedy zastupovat vzájemné protipóly. Objektivita článku může být zpochybňována například ve chvíli, kdy autor textu prosazuje svůj vlastní názor, hodnotí lidi a události a především vkládá do textu přílišné emoce, velmi často jsou to emoce negativní, podporující stereotypy a předsudky. Je dobré si „vygooglit“ odborníka, na kterého se autor článku odkazuje, a jeho spojitost s tématem.

Pozor si musíme dát také na „velmi důvěryhodné zdroje, za které autor ručí“, jako třeba „paní, kterou znám už dlouho, a proto jí věřím“. V takovém případě nejsme schopni tento zdroj vyhledat a důvěryhodnost článku klesá na bod mrazu. Mimo to ale dezinformační weby používají manipulace, jednostranné názory, lži nebo vlastní interpretaci a překroucení článků ze seriózních médií.

Argumentačním klamem je citace autorit z jiných oblastí vědění nebo interpretování jejich hypotéz jako faktů.

Samotný fakt, že se tvrzení těší podpoře autorit neznamena, že je toto tvrzení pravdivé.

Argumentačním klamem nicméně je citovat autoritu v jiné oblasti, vytrhnout tvrzení z kontextu nebo např. citovat jako fakt tvrzení, které daná autorita vyslovila jen jako hypotézu, nebo uvádět jako všeobecně platné tvrzení něco, co autorita uvedla jako výjimečný případ.

Dnes velmi běžnou formou dezinformací jsou fotografie a videa. Ověření fotografií je překvapivě jednoduché: stačí vložit URL obrázku do Googlu, kliknout na „vyhledávání pomocí obrázku“ a nechat si fotografii nalézt. Tím zjistíme, k čemu se fotka původně vázala a zda není vytržena z kontextu.

Článek čerpá z materiálu Institutu pro křesťansko-demokratickou politiku, www.ikdp.cz

Otevírací doba iCafé mezi svátky

21.–25. prosince zavřeno

27.–30. prosince otevřeno od 14.00 hod.

V novém roce se na vás těšíme od neděle 3. ledna 2021.

Případné změny - Facebook iCafé.

Druhá vlna koronaviru se nevyhnula ani Charitě

S příchodem podzimu jsme všichni doufali, že situaci okolo koronaviru zvládneme tak jako na jaře. Vše ale bylo úplně jinak než naše očekávání. Covid se bohužel nevyhnul ani našim zaměstnancům a klientům služeb. Velmi složitou situaci jsme museli řešit v Domě pokojného stáří ve Valašské Bystřici, kde se nákaza v jednu chvíli potvrdila jak u pracovníků, tak i u klientů. Z 26 klientů se jich s nákazou potýkalo 20 a z 31 zaměstnanců jich praceschopných zůstali pouze tři. Vzniklá situace se musela řešit hned, protože s tímto počtem „zbylých“ zaměstnanců se provoz nedal zabezpečit. Opět, tak jako v první vlně, došlo k převedení našich zaměstnanců z jiných služeb, především z osobní asisten-

ce a pečovatelské služby, ve kterých se potýkali se snížením počtu klientů z důvodu aktuální situace ve společnosti. S prací v kuchyni, prádelně a úklidem vypomohli pracovníci ředitelství. Tato situace nebyla ale dlouhodobě udržitelná. Současně se vedení Charity obrátilo na Zlínský kraj se žádostí o pomoc při zajištění nepřetržitého provozu Domova. Osm studentů zdravotnických, sociálních či pedagogických škol, kteří podle krizového zákona mohli vykonávat pracovní povinnost, nám pomohlo spolu s pracovníky jiných služeb překonat těžkosti při zajištění chodu domova až do návratu kmenových pracovníků z karantény.

Koronavirus se nevyhnul ani dalším zařízením naší Charity. Obdobnou situaci jako v Domově bylo potřeba akutně řešit, jakmile se nákaza objevila mezi lidmi bez domova, kteří využívají denní centrum, terénní službu a noclehárnu. Nejprve onemocněli dva klienti. Z toho důvodu se testům museli podrobit i ostatní klienti, ale také pracovníci služeb, kteří s nakaženými přišli do kontaktu. Jelikož Charita nedisponuje prostory, kde by bylo možné klienty izolovat, aby se nákaza nešířila dále, bylo potřeba celou situaci řešit ve spolupráci s Městem Valašské Meziříčí. To pro tyto účely vyčlenilo prostory na nově zrekonstruované ubytovně, kde mohli být klienti služeb umístěni. Město ve spolupráci s místní restaurací pro ně zajistilo jedno teplé jídlo denně. Snídani a večeři zajišťovali naši pracovníci ve spolupráci s Centrem sociálně materiální pomoci, které Charita provozuje. Situace se ještě zhoršila ve chvíli, kdy se nákaza projevila u dalších 14 klientů a 9 pracovníků služeb pro lidi bez domova. Najednou tak na zajištění chodu tří sociálních služeb pro lidi bez domova zůstali dva pracovníci. Pomocnou ruku poskytlo Město Valašské Meziříčí, které zajistilo kompletní péči o lidi v karanténě. Po důkladném vydezinfikování prostor služeb se denní centrum, terénní služba a noclehárna opět zpřístupnilo ostatním klientům, kterým se nákaza vyhnula. Provoz se po stránce personální podařilo zajistit z „vlastních zdrojů“, kdy došlo k převedení pracovníků z jiných služeb, tak jako tomu bylo v Domě pokojného stáří.

Jak v Domě pokojného stáří, tak i ve službách pro lidi bez domova se vše již nyní pomalu vrací k normálu.

Nákaza koronavirem se nevyhnula ani jiným službám naší Charity, ale nikde již naštěstí nezpůsobila takové krizové situace, které by mohly ohrozit péči o naše klienty.

Za Charitu Valašské Meziříčí M. Došková

studio
Santé
kosmetické služby

DĚKUJEME ZA VAŠÍ PŘÍZEŇ A PŘEJEME, AŽ SE V PŘÍŠTÍM ROCE OPĚT VE ZDRAVÍ A RÁDI SETKÁVÁME.

KADEŘNICTVÍ – Pavla Schwarzová, tel.: 777 594 667

KOSMETIKA – Dana Davidová, tel.: 606 431 967

NUTRIČNÍ PORADNA – Iveta Bechná, tel.: 604 139 058

*Aby nás hlas vánočních zvonů vytáhl
z všednosti a přitáhl k prožití pravých Vánoc,
které nespočívají v jídle a pití, ale v Lásce,
která se narodila na tento svět.
Aby tato Láska odvála závěje strachu a přivála
do našich rodin radost a naději.
Abychom adventní přípravu prožili bez obav
a stresů.*

*To vám, a nám všem, přeji
zašovští a veselší lidovci.*

SychrovNET

**SPOLEHLIVÝ
INTERNET**

**MODERNÍ
TELEVIZE**

**PRÁVĚ LETÍ
V ZAŠOVÉ**

**Více informací:
tel. 571 999 121
www.sychrovnet.cz**

KULTURNÍ DŮM ZAŠOVÁ

MONIKA ABSOLONOVÁ

ZA DOPROVODU PIANISTY
ONDŘEJE HÁJKA

3. LEDNA 2021 | 18 HOD. | KD ZAŠOVÁ

V předprodeji od 15. října 2020, vstupné od 420 Kč
Předprodej v iCafé nebo na www.kultura.zasova.cz
icaf@zasova.cz ☎ 734 447 239 📱 /ObecZasova

iCafé
Kavárna
a knihovna
vás zve na

Cestománie

**PĚŠKY A STOPEM DO ČÍNY
HEDVÁBNÁ STEZKA**

Čtvrtek 28. ledna od 18 hod.

Přemýšleli jste někdy o tom, jaké by to bylo zabalit si malý batoh a vydat se po stopách dávných karavan, které putovaly po stovky let z Evropy do Číny? Cestovatel Martin Půlpán se na takovou cestu vydal a nyní vás provede desítky tisíc kilometrů přes ta nejkrásnější, ale i nejzapeklitější místa na legendární Hedvábné stezce.

Vydáme se za dobrodružstvím, které se dá zažít jen jednou za život. Poznáme bájná města střední Asie, ztratíme se v nedostupných horách nebo ve vyprahlých pouštích. Celkem navštívíme třináct států a regionů, o kterých jste třeba nikdy ani neslyšeli nebo se neodvážili tam vydat. To vše pěšky nebo stopem a bez letadel! www.lostczechman.cz

Rezervace míst v iCafé či na www.kultura.zasova.cz.

icaf@zasova.cz ☎ 734 447 239 📱 /iCafeZasova

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA
TALK SHOW
ZBIGNIEWA CZENDLIKA

**POSTEL
HOSPODA
KOSTEL**

Součástí pořadu je autogramiáda stejnojmenné knihy.

Kulturní dům Zašová
8. února 2021 v 18.00 hod.

Vstupné: 180,- Kč
Předprodej od 3. 11. v iCafé (734 447 239)
nebo na www.kultura.zasova.cz

Obsahem Talk show "Postel hospoda kostel" je vyprávění příběhů ze Zibiho osobního, kněžského i jiného života... podané humorem jemu vlastním.

Grafika: www.kultura.zasova.cz | projevy@kultura.zasova.cz | info@kultura.zasova.cz | projevy@kultura.zasova.cz | info@kultura.zasova.cz

KULTURNÍ DŮM ZAŠOVÁ

**BOSS
BABIŠ**
DIVADLO REPUBLIKA

30. BŘEZNA 2021 | 19 HOD. | KD ZAŠOVÁ

V předprodeji od 3. listopadu 2020, vstupné od 300 Kč
Předprodej v iCafé nebo na www.kultura.zasova.cz
icaf@zasova.cz ☎ 734 447 239 📱 /ObecZasova

Co vám v těchto dnech dělá radost?

Svátek sv. Martina.
Autor fotografie: J. Krůpa

Když se jdete jen tak projít.
Autor fotografie: M. Janišová

Okluk v barvách podzimu.
Autor fotografie: V. Růžičková

Zdobení vánočního stromu.
Autor fotografie: M. Janišová

Pravidelná procházka se Štěpánem poblíž Makytí.
Autor fotografie: M. Theodosiová

Rozsvíťme Zašovou a Veselou.
Autor fotografie: S. Nepala

Podzimní Stračka.
Autor fotografie: E. Mertová